

Zatrudnienie wspomagane – główne założenia

Warszawa, 27 czerwca 2018 r.

STAN OBECNY

Brak systemowego uregulowania instytucji
zatrudnienia wspomaganego

JEDNAK

Zadania zlecane organizacjom pozarządowym

- ✓ art. 36 ustawy o rehabilitacji (...) oraz rozporządzenie w sprawie rodzajów zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych zlecanych fundacjom oraz organizacjom pozarządowym

„Trener pracy - zatrudnienie wspomagane osób niepełnosprawnych” - program celowy realizowany przez PFRON

- ✓ Realizacja: IV kw. 2007 r. - 31 grudnia 2010 r.;
- ✓ Program adresowany do osób niepełnosprawnych wymagających podczas wykonywania pracy pomocy innych osób i z tego powodu napotykających trudności w znalezieniu zatrudnienia;
- ✓ Wśród beneficjentów najliczniejszą grupę stanowiły osoby niepełnosprawne umysłowo - ponad połowa wszystkich beneficjentów w każdym roku realizacji programu; drugą co do wielkości grupą były osoby chore psychicznie stanowiące ponad 30% wszystkich beneficjentów;
- ✓ Do realizacji programu zatrudniono około 200 trenerów pracy, którzy w latach 2007-2010 udzielili osobom niepełnosprawnym łącznie blisko 560 tys. godzin wsparcia;
- ✓ Efekt: 1002 osoby niepełnosprawne znalazły zatrudnienie u 689 pracodawców na terenie całej Polski, zarówno na chronionym jak i otwartym rynku pracy

Projekty współfinansowane z PO KL (realizowane przez PFRON w partnerstwie)

Między innymi:

- ✓ „Wsparcie osób z zaburzeniami psychicznymi na rynku pracy II” (06.2011 – 03.2013)
- ✓ „4 Kroki – Wsparcie osób niesłyszących na rynku pracy II” (02.2010 – 12.2012)
- ✓ „Wsparcie osób głuchoniewidomych na rynku pracy II – Weź sprawy w swoje ręce” (03.2010 – 12.2012)
- ✓ „Wsparcie osób z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym i znacznym (w tym z zespołem Downa i/lub niepełnosprawnościami sprzężonymi) oraz głębokim stopniem upośledzenia umysłowego II” (01.2011 – 12.2012)
- ✓ „Wsparcie osób z autyzmem II” (12.2011 – 09.2013)
- ✓ „Wsparcie osób niewidomych na rynku pracy III” (01.09.2012 – 31.08.2014)

Projekty współfinansowany z PO KL

Trener pracy jako sposób na zwiększenie zatrudnienia osób niepełnosprawnych

Realizowany przez PFRON w partnerstwie z:

- Polską Organizacją Pracodawców Osób Niepełnosprawnych,
 - Polskim Forum Osób Niepełnosprawnych oraz
- KARE Promoting Inclusion for People With Intellectual Disabilities

Trener pracy jako sposób na zwiększenie zatrudnienia osób niepełnosprawnych

- ✓ **Cel projektu** – opracowanie, przetestowanie i wdrożenie ujednoliconych procedur rekrutacji i szkolenia osób, które udzielałyby profesjonalnej i indywidualnej pomocy osobom niepełnosprawnym w wejściu i utrzymaniu się na rynku pracy (trenerów pracy).
- ✓ **Produkt finalny:**
 - zestaw narzędzi do rekrutacji trenerów pracy;
 - zestaw narzędzi szkolenia trenerów pracy;
 - zestaw narzędzi monitorowania i zarządzania pracą trenera pracy

PERSPEKTYWY

Zatrudnienie wspomagane
- jako jeden z instrumentów
rehabilitacji zawodowej osób
niepełnosprawnych

JAK?

- ✓ **Przygotowanie nowego kompleksowego aktu prawnego – ustawy o zatrudnieniu wspomaganym – w sposób całościowy regulującej tą instytucję;**
- ✓ **Nowa ustawa będzie określała: organizację usługi zatrudnienia wspomaganego, jej cel, zakres, sposób realizacji, podmioty włączone w realizację, grupę docelową.**

PO CO?

Cel: wspieranie osób niepełnosprawnych, które mają największe trudności, w samodzielny wejściu i funkcjonowaniu na otwartym rynku pracy

- ✓ Udzielenie wsparcia osobom niepełnosprawnym z grup szczególnie zagrożonych wykluczeniem i ze względu na głęboką niepełnosprawność pozostających poza rynkiem pracy.
- ✓ Umożliwienie osobom niepełnosprawnym, które do tej pory ze względu na swoje szczególne potrzeby związane ze stopniem i rodzajem niepełnosprawności były nieaktywne zawodowo, podjęcia pracy w odpowiednich, dopasowanych do ich potrzeb i możliwości warunkach, przy wsparciu wykwalifikowanego personelu.

DEFINICJA:

Zatrudnienie wspomagane – indywidualna metoda pracy z osobą niepełnosprawną z grupy docelowej, mającą na celu pomoc tej osobie w znalezieniu, podjęciu i utrzymaniu zatrudnienia u pracodawcy niebędącego pracodawcą z chronionego rynku pracy.

Zatrudnienie wspomagane realizowane jest **z włączeniem osoby niepełnosprawnej w całość procesu** dotyczącego zatrudnienia wspomaganego.

PODMIOTY REALIZUJĄCE:

- ✓ **AGENCJA ZATRUDNIENIA WSPOMAGANEGO (AZW) we współpracy z:**
 - instytucjami rynku pracy – w tym wojewódzkimi i powiatowymi urzędami pracy;
 - pracodawcami otwartego rynku pracy;
 - warsztatami terapii zajęciowej;
 - podmiotami realizującymi zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych;
 - jednostkami samorządu terytorialnego.
- ✓ Wojewodowie.

Ustawa o zatrudnieniu wspomaganym określi szczegółowe zadania i zakres współpracy poszczególnych podmiotów realizujących usługę. Doprecyzuje ich kompetencje.

SPOSÓB REALIZACJI:

- ✓ **Kluczową rolę** w zatrudnieniu wspomaganym będzie odgrywał **trener pracy**.

Trener pracy – przeszkolony, certyfikowany specjalista, zaangażowany w całość procesu zatrudnienia wspomaganego, odgrywający główną rolę w zakresie wspierania osoby niepełnosprawnej w tym procesie.

- ✓ Trener pracy, realizując zatrudnienie wspomagane **współpracuje z:**
 - 1) doradcą zawodowym, psychologiem, innymi specjalistami;
 - 2) instytucjami i organizacjami realizującymi zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych oraz innymi podmiotami zaangażowanymi w realizację usługi zatrudnienia wspomaganego.

SPOSÓB REALIZACJI:

- ✓ **Trener pracy będzie funkcjonował w ramach Agencji Zatrudnienia Wspomaganego (AZW).**
- ✓ **Agencja Zatrudnienia Wspomaganego** – podmiot, któremu wojewoda, po spełnieniu określonych ustawowo przesłanek, nada status.
- ✓ Status nadawany będzie na czas określony np. 5 lat, a spełnianie warunków koniecznych do jego uzyskania weryfikowane będzie przez wojewodę np. raz w roku.

SPOSÓB REALIZACJI:

Agencja będzie odpowiedzialna za całościową koordynację usługi zatrudnienia wspomaganego w tym:

- realizację usługi zgodnie ze standardem i przyjętymi rozwiązaniami ustawowymi;
- organizację pracy trenerów pracy – podział zadań, mentoring, zapewnianie zastępstw w razie potrzeby, itd.;
- wspieranie trenera pracy w realizacji jego zadań, zwłaszcza w zakresie pozyskiwania klientów i ich potencjalnych pracodawców;
- zapewnienie oraz organizację pracy innych specjalistów zaangażowanych w proces zatrudnienia wspomaganego np. tłumaczy języka migowego, psychologów;
- współpracę z podmiotami zewnętrznymi realizującymi zatrudnienie wspomagane, w tym publicznymi i niepublicznymi instytucjami rynku pracy, pracodawcami, warsztatami terapii zajęciowej;
- popularyzację idei zatrudnienia wspomaganego oraz dobrych praktyk z nią związanych;
- realizację obowiązków kadrowo-księgowych, rozliczeniowych, pozyskiwanie środków finansowych na kolejne lata itd.

SPOSÓB REALIZACJI:

✓ **Podmiotem kierującym osobę niepełnosprawną do zatrudnienia wspomaganego będzie powiatowy urząd pracy.**

PUP będzie rejestrował osobę niepełnosprawną oraz/lub potwierdzał jej status na rynku pracy.

Będzie także wydawał osobie niepełnosprawnej dokument umożliwiający jej wejście do usługi zatrudnienia wspomaganego.

PUP będzie współpracował z trenerami pracy oraz Agencjami Zatrudnienia Wspomaganego w zakresie wymiany odpowiednich informacji w tym zwłaszcza dotyczących: potencjalnych klientów zatrudnienia wspomaganego, pracodawców zainteresowanych utworzeniem miejsca pracy dla osób niepełnosprawnych, innych koniecznych do realizacji usługi (np. statystyki).

ZAKRES USŁUGI:

Zatrudnienie wspomaganego realizowane będzie poprzez:

- 1) identyfikację potrzeb, trudności i możliwości zatrudnienia osoby niepełnosprawnej;
- 2) określenie zakresu niezbędnego wsparcia;
- 3) znalezienie i nawiązanie kontaktu z pracodawcą;
- 4) udzielanie pomocy pracownikowi i pracodawcy w adaptacji osoby niepełnosprawnej w nowym miejscu pracy;
- 5) monitorowanie sytuacji pracownika niepełnosprawnego w okresie zatrudnienia;
- 6) pomoc w rozwiązywaniu trudnych sytuacji (bieżących problemów) w relacji pracownik – pracodawca – współpracownicy.

ŹRÓDŁO FINANSOWANIA:

- ✓ Fundusz Pracy/inne środki.

SPOSÓB FINANSOWANIA:

- ✓ Zadanie obligatoryjne, realizowane corocznie na podstawie ustawy o zatrudnieniu wspomaganym;
- ✓ Środki Funduszu Pracy będą przekazywane Wojewodom/Dyrektorom WUP, którzy będą zawierali umowy z Agencjami Zatrudnienia Wspomaganego.

OKRES REALIZACJI:

- ✓ Działanie będzie realizowane w sposób ciągły.

Biuro Pełnomocnika Rządu
ds. Osób Niepełnosprawnych

Ministerstwo Rodziny,
Pracy i Polityki Społecznej

Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej
Biuro Pełnomocnika Rządu do Spraw Osób Niepełnosprawnych

www.niepelnosprawni.gov.pl

e-mail: sekretariat.bon@mpips.gov.pl